

Devizaopció

I. A termék lényege:

A devizaopció olyan megállapodás, amely díjfizetés ellenében jogot biztosít az opció vevője számára, hogy egy előre meghatározott időpontban, egy előre rögzített árfolyamon, egy konkrét devizaösszeget az opciós jog jellege szerint megvásároljon vagy eladjon egy másik devizáért.

Az opciós díjért cserébe az opció vevője megszüntetheti árfolyamkockázatát, de nem kell lemondania az esetleges, számára kedvező árfolyam-elmozdulás előnyeiről.

II. Kinek ajánljuk?

- Aki arra számít, hogy lejáratkor a piaci árfolyam számára lényegesen kedvezőbb lesz, mint az üzletkötéskor érvényes határidős árfolyam, de szeretné korlátozni árfolyamkockázatát.
- Aki rendelkezik egy konkrét árfolyamszinttel, melynél rosszabb szinten semmiképpen sem szeretne konvertálni, de szeretne részesedni a kedvező irányú árfolyam-elmozdulásból.

III. Előnyei

- Az opció vevője számára lehetővé teszi a kedvező irányú árfolyammozgásból adódó lehetőségek kihasználását.
- Az árfolyamkockázat korlátozott, a lehetséges legrosszabb átváltási árfolyam előre ismert és kalkulálható.

IV. Hátrányai

- Az opció vevője opciós díjat fizet az eladónak.
- Az opció eladója számára az opciós díj a maximális nyereség, a lehetséges vesztesége viszont korlátlan.

V. A devizaopció legfontosabb elemei

Devizapár	A megvásárolni és az eladni kívánt devizanem.
Összeg:	Minimum 100.000 eurónak megfelelő kötési összeg, amely meghatározható a megvásárolni vagy az eladni kívánt devizanemben.
Futamidő	Az üzletkötés tipikusan T+3 naptól 1 évig terjedő időszakra lehetséges.
Lejárat:	Az a spot (T+2) értéknaphál későbbi időpont, amikor az opció vevője érvényesítheti opciós jogát, lehívhatja az opciót (általában 16 órakor, forinttal szembeni opció esetén 12 órakor).
Elszámolás napja:	Az opció érvényesítésének napját követő második munkanap, az átváltás (konverzió) pénzügyi elszámolásának a napja.
Opciós árfolyam (Lehívási árfolyam)	Az árfolyam, melyen az opció vevőjének joga van az átváltást végrehajtani.
Opció típusa	A vételi, azaz a call opció vevője jogosult az opciós árfolyamon a jegyzett deviza megvásárlására az opció eladójától. Az eladási, azaz put opció vevője jogosult az opciós árfolyamon a jegyzett deviza eladására az opció eladójának.
Lehívás típusa:	Az opciós jogot csak a lejárat napján lehet gyakorolni, vagyis a devizaárfolyam opciók európai típusúak.
Prémium, vagy opciós díj	A deviza opció ára, a devizaösszeg százalékában, vagy árfolyampontokban kifejezve, amely az üzletkötéskor fizetendő.

VI. Az opció árának összetevői

- **A belső érték**, amely megmutatja az opció aktuális piaci körülmények közötti nyereségtartalmát. Az opciónak csak akkor van nyereségtartalma („in the money”), ha az opciós árfolyam kedvezőbb (vételi opciónál alacsonyabb, eladási opciónál magasabb), mint az aktuális, az opció lejáratára vonatkozó határidős árfolyam. Ellenkező esetben az opciónak nincs belső értéke, azaz "out of the money".
- **Az időérték** azt határozza meg, hogy mekkora a valószínűsége annak, hogy az opció futamideje alatt az árfolyam a kedvező irányba mozdul el.
Az időérték annál nagyobb,
  - minél hosszabb az opció lejáratáig hátralévő idő
  - minél nagyobb a devizapár árfolyam ingadozása (volatilitása)
  - minél jobban megközelíti az opció lejáratára kalkulált határidős árfolyam az opciós árfolyamot „out of the money” opció esetén

VII. A devizaárfolyam opció megkötésének feltételei

- A „Keret-megállapodás tőzsdén vagy más szabályozott piacon kívüli származékos ügyletek létrehozására” nevű keretszerződés előzetes megkötése

- Amennyiben Ügyfelünk az opció eladója, keret-megállapodás rendelkezéseinek megfelelően szabad üzletkötési limit és óvadékrendelkezésre állása
- MIFID megfelelési teszt és EMIR nyilatkozatok megtétele
- Érvényes LEI kód megléte
- HUF fizetési számla megléte
- Tranzakciónként 100.000 EUR-nak megfelelő minimum kötési összeg.

VIII. Elszámolás, az opciós jog gyakorlása

Opciós jogot gyakorolni, azaz opciót lehívni akkor érdemes, ha lejáratkor az azonnali árfolyam vételi opció esetén magasabb, eladási opció esetén pedig alacsonyabb, mint a lehívási árfolyam. Ellenkező esetben a vevő nem él opciós jogával, és a kedvezőbb azonnali piaci árfolyamon hajtja végre a konverziót.

Az Ügyfél minden esetben köteles a lejárat napján reggel 9 óra és forinttal szembeni opció esetén déli 12 óra, egyéb opció esetén 16 óra között kapcsolatba lépni a Bankkal.

1. Ha az Ügyfél az opció vevője, és lehívja az opciót, a következő lehetőségek közül választhat:
  - a) Ha rendelkezik a konverzióhoz szükséges fedezettel, kérheti, hogy a Bank az opció elszámolásának napján azt az ellenkező devizára átváltssa.
  - b) Amennyiben nem rendelkezik fedezettel, vagy rendelkezik vele, de nem kívánja átváltani, köthet az elszámolás napjára, mint értéknapi egy, az opcióval ellentétes irányú záró ügyletet. Az elszámolás napján az árfolyam-különbözetből adódó eredményt a Bank elszámolja.
  - c) Amennyiben lehívja az opciót, de nem rendelkezik fedezettel, és záró ügyletet sem köt az elszámolás napján déli 12 óráig, a Bank az elszámolás napján hivatalosan meghirdetett kereskedelmi vételi, vagy eladási (a nyitott pozíció irányától függően) devizaárfolyamán lezárja a nyitott pozíciót és az árfolyam-különbözetből adódó eredményt elszámolja.
  - d) Ha lejáratkor az opció lehívásával realizálható nyereség egyértelműen meghaladja az 1%-ot, azaz call opció esetén az árfolyam több mint 1%-kal magasabb, put opció esetén pedig több mint 1%-kal alacsonyabb, mint a lehívási árfolyam, és nem hívta le az opciót (és nem is jelezte, hogy nem kívánja lehívni) automatikus lehívás történik. Az automatikus lehívás azt jelenti, hogy a Bank az előző pontban leírtakhoz hasonlóan kizárja az opciót, és az elszámolás napján a nyereséget az Ügyfél elszámolási számláján jóváírja.
2. Amennyiben a Bank rendelkezik lehívási joggal, és élni kíván vele, az ügyletet a lejárat napján értesíti. Ha az értesítés az Ügyfél által megadott elérhetőségek egyikén sem lehetséges, a Bank lehívja az opciót, és erről értesíti az ügyletet. Az Ügyfél eldöntheti, hogy leszállítja a Bank által megvásárolt összeget, vagy záró ügyletet köt. Leszállítás és záró ügylet hiányában a Bank az 1. c) pontban leírtak alapján kizárja az opciót, és az elszámolás napján a különbözetet elszámolja.

IX. Példa Importőröknek

Az Ön cégének 3 hónap múlva esedékes 100.000 euró fizetési kötelezettsége keletkezett a külföldi szállítójával szemben. Az árfolyam jelentős csökkenésére számít, de számításai alapján egy árfolyam emelkedés nagy terhet jelentene a vállalatnak. A spot árfolyam 392 Ft, a határidős árfolyam 3 hónapra 395 Ft. Ön 396,50-es szinten vételi jogot vásárol 100.000 euróra és 1.300 euró opciós díjat fizet. Ha lejáratkor a piaci árfolyam

- 396,5 felett van, Ön él opciós jogával és 396,50-es szinten vásárolja meg az eurót.
- 396,5 alatt van, nem él opciós jogával, és a piaci szinten vásárolja meg az eurót.

X. Példa Exportőröknek

Az Ön cégének 1 hónap múlva 100.000 euró bevétele fog keletkezni, egy külföldi vevő árú ellenértékét fogja átutalni. Az árfolyam jelentős emelkedésére számít, de számításai alapján egy árfolyam csökkenés nagy terhet jelentene a vállalatnak. A spot árfolyam 392 Ft, a határidős árfolyam 1 hónapra 392,80 Ft. Ön 391-es szinten eladási jogot vásárol 100.000 euróra és 1.000 euró opciós díjat fizet. Ha lejáratkor a piaci árfolyam

- 391 alatt van, Ön él opciós jogával és 391-es szinten adja el az eurót.
- 391 felett van, nem él opciós jogával, és a piaci szinten adja el az eurót.